

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๕๘

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า การควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชนอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดกระทรวง เจ้าหน้าที่รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว สมควรปรับปรุงรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกันเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ อนึ่ง ปรากฏว่าในขณะนี้ได้มีผู้ประกอบการรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงิน กิจการจัดหาเงินทุนเพื่อบุคคลอื่น และกิจการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ รวมทั้งการเป็นตัวแทนหรือนายหน้าของกิจการดังกล่าวมากยิ่งขึ้น และกิจการเหล่านี้มีลักษณะเป็นกิจการค้าขายซึ่งกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนได้ แต่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการตามกฎหมายดังกล่าวที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ยัง

ไม่มีบทบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น
สมควรกำหนดการควบคุมกิจการนั้นไว้ในกฎหมายที่ปรับปรุง
ใหม่เสียด้วยในคราวเดียวกัน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึง
ความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พุทธศักราช ๒๔๗๑

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึง
ความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน (ฉบับที่ ๒) พุทธ-
ศักราช ๒๔๘๕

(๓) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึง
ความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.
๒๔๘๕

(๔) พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการ
ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความ
ปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๗๑ พุทธศักราช
๒๔๗๖

(๕) พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการ
ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

ปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๕๗๑ (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๘๔

(๖) พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษา
การตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความ
ปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๕๗๑ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๘๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติ
ไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือขัดหรือแย้งกับ
ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีหรือ
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงของ
กระทรวงที่มีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับ
นี้ หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๓ กิจการดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นกิจการค้าขายอันเป็น
สาธารณูปโภค

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

(๑) การรถไฟ

(๒) การรถราง

(๓) การขุดคลอง

(๔) การเดินอากาศ

(๕) การประปา

(๖) การชลประทาน

(๗) การไฟฟ้า

(๘) การผลิตเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่ายก๊าซโดยระบบ
เส้นท่อไปยังอาคารต่าง ๆ

(๙) บรรดากิจการอื่นอันกระทบกระทั่งถึงความ
ปลอดภัยหรือผลสุกของประชาชนตามที่ระบุไว้ในพระราช
กฤษฎีกา

การตราพระราชกฤษฎีกาตาม (๙) ให้กำหนดกระทรวง
ผู้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการนั้นด้วย

ข้อ ๔ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็น
สาธารณูปโภค เว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจาก
รัฐมนตรี

ข้อ ๕ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดกิจการอย่าง
หนึ่งอย่างใดดังระบุไว้ต่อไปนี้ หรือกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึง

กัน ให้เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบ
กิจการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

- (๑) การประกันภัย
- (๒) การคลังสินค้า
- (๓) การธนาคาร
- (๔) การออมสิน
- (๕) เกรดิตฟองซิเอร์
- (๖) การรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงิน
- (๗) การจัดหาซึ่งเงินทุนแล้วให้ผู้อื่นกู้เงินนั้น หรือ
เอาเงินนั้นซื้อหรือซอลดซึ่งตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่น
หรือตราสารการเกรดิต
- (๘) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิ
ในหุ้นหรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสาร
พาณิชย์ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ
หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือ
การจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อื่นเป็นศูนย์กลางการซื้อ ขาย หรือ
แลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว

การประกาศตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดประเภท
หรือลักษณะของกิจการด้วยก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

ข้อ ๖ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓ หรือข้อ ๕ การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น

ข้อ ๗ ในการอนุญาตหรือให้สัมปทานตามข้อ ๔ และข้อ ๕ รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนไว้ด้วยก็ได้

เงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมก็ได้ แต่ต้องกำหนดระยะเวลาการใช้บังคับเงื่อนไขที่แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

ข้อ ๘ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการดังต่อไปนี้ หรือกิจการที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน

- (๑) การธนาคาร
- (๒) การออมสิน
- (๓) เครดิตฟองซิเอร์
- (๔) การรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงิน
- (๕) การจัดหาซึ่งเงินทุนแล้วให้ผู้อื่นกู้เงินนั้น หรือเอาเงินนั้นซื้อหรือซอลดซึ่งตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นหรือตราสารการเครดิต

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๑๕

(๖) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิใน
หนี้หรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารพาณิชย์
หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือการจัดให้
มีตลาดหรือสถานที่อันเป็นศูนย์กลางการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยน
ตราสารดังกล่าว

ข้อ ๘ ให้กระทรวงคมนาคมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ
กิจการการรถไฟและการเดินอากาศ

ข้อ ๑๐ ให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่
เกี่ยวกับกิจการการชลประทาน และการขุดคลอง

ข้อ ๑๑ ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ
กิจการการรกร้าง การประปา การไฟฟ้า และการผลิตเพื่อ
จำหน่ายหรือจำหน่ายก๊าซโดยระบบเส้นท่อไปยังอาคารต่าง ๆ

ข้อ ๑๒ ให้กระทรวงเศรษฐกิจมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ
กิจการประกันภัยและการคลังสินค้า หรือกิจการที่มีสภาพ
คล้ายคลึงกัน

ข้อ ๑๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
เพื่อปฏิบัติกิจการที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงตามที่

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้หรือพระราชกฤษฎีกา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ได้

เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติกิจการตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓ หรือข้อ ๕ ในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกอบการและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

ข้อ ๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๑๗ ผู้ได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานตามข้อ ๔ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ ๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ ๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่

ข้อ ๑๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๑๙ บรรดาเงื่อนไขที่รัฐบาลได้กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือสุขภาพแห่งสาธารณชน และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไป

ข้อ ๒๐ ใบอนุญาตหรือสัมปทานให้ประกอบการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการ

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

คำขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

ข้อ ๒๑ ให้ถือว่ากิจการการประกันภัย การคลังสินค้า การออมสิน เครดิทฟองซิเออร์ เป็นกิจการที่รัฐมนตรีได้ประกาศ ตามข้อ ๕ แล้ว

ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ซึ่งได้ออก ให้ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ คงใช้ได้ ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

ข้อ ๒๒ เมื่อรัฐมนตรีได้ประกาศให้กิจการตามข้อ ๕ เป็น กิจการที่ต้องขออนุญาตเพิ่มขึ้นจากที่ได้ประกาศไว้แล้ว ผู้ซึ่ง ประกอบกิจการอยู่ในวันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ถ้าประสงค์ จะประกอบกิจการต่อไป ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตตามประกาศ ของคณะปฏิวัติฉบับนี้ภายในหกสิบวัน นับแต่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด เมื่อได้ยื่นคำขอรับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับนี้แล้ว ให้ดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตได้แจ้ง ให้ทราบถึงการไม่อนุญาต

ข้อ ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕

แห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ